

Aan de Minister van Economische Ontwikkeling
Pletterijweg 43
Willemstad
Curaçao

Datum: Curaçao, 24 april 2017

Ref.nr.: 70/2017-SER

Betreft: Advies inzake het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp).

Op 1 maart 2017 heeft de Sociaal Economische Raad (SER) een adviesverzoek ontvangen betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp), als bedoeld in de Landsverordening economische zones 2000, P.B. 2011, no. 17 (G.T.) (Zaaknummer 2015/059325, ref. nr. 028/2017-SER).

De Sociaal Economische Raad brengt hierbij advies uit.

Het ontwerp is in behandeling genomen in de voorbereidende vergaderingen van de SER op 31 maart en 12 april 2017.

Bijgaand advies is in de plenaire vergadering van 12 april 2017 vastgesteld.

Voor een inhoudelijke uiteenzetting wordt verwezen naar bijgevoegd advies.

Namens de Sociaal Economische Raad,

De fungerend Voorzitter,

mr. J.H. Jacobs

De plaatsvervangend Secretaris,

mw. mr. M. Dall

c.c.: - de Minister van Algemene Zaken
- Wetgeving en Juridische Zaken

Advies
inzake het ontwerp-landsbesluit, houdende
algemene maatregelen, strekkende tot de
instelling van een economische zone te Parera
(E-Zone Amicorp)

Inhoud

1.	Inleiding	1
2.	Inhoud en strekking van het ontwerp	1
3.	Standpunten van de Sociaal Economische Raad	3
3.1	Voorwaarden voor toelating in een E-zone	3
3.2	Verwachte bijdrage aan de economische ontwikkeling	5
3.2.1	Intentieverklaringen van tot de E-zone toe te laten bedrijven.....	6
3.2.2	Prognose aantal klanten.....	6
3.3	Met betrekking tot de aanvraagprocedure.....	7
3.4	Redactionele opmerkingen	7
4.	Financiële implicaties.....	7
5.	Conclusie.....	10

Advies van de Sociaal Economische Raad, zoals vastgesteld in de plenaire vergadering van 12 april 2017, betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp) (Zaaknummer 2015/09325, ref. nr. 028/2017-SER).

1. Inleiding

Op 1 maart 2017 heeft de Sociaal Economische Raad (SER) een adviesverzoek ontvangen betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp), als bedoeld in de Landsverordening economische zones 2000, P.B. 2011, no. 17 (G.T.) (Zaaknummer 2015/059325, ref. nr. 028/2017-SER).

In artikel 2, eerste lid, van de Landsverordening economische zones 2000¹ is bepaald dat bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, economische zones kunnen worden ingesteld en opgeheven.

Curaçao telt momenteel vijftien E-zones waarbij de E-zone Koningsplein en de E-zone Hato de enige E-zones zijn waar goederen mogen worden opgeslagen en verhandeld en die tevens deels gericht zijn op dienstverlening. De overige E-zones zijn gericht op e-commerce en internationale dienstverlening, te weten E-commerce Park Vredenberg, E-Powerhouse, New Haven E-zone, E-Trading House, E-zone van Engelen, EOCG E-zone, E-zone Landhuis Joonchi, E-zone Scharlooweg, E-zone Hoogstraat, E-zone Annaschool, Air Side Office park Hato, E-zone Mahuma en E-zone Dokmaatschappij.

Op 30 november 2015 is door Keystone Property Development N.V. een verzoek ingediend bij het Ministerie van Economische Ontwikkeling gericht op de instelling van een economische zone voor een gebied gelegen aan de Pletterijweg 43. Het betreft meer specifiek een verzoek tot aanwijzing van de eerste verdieping van het pand, dat in eigendom is van Keystone Property Development N.V. en bekend staat als het tweede gebouw van Amicorp, als economische zone.

Tevens wordt verzocht om Amicorp E-Zone Services B.V. aan te wijzen als beheerder-exploitant van de nieuw in te stellen economische zone.

2. Inhoud en strekking van het ontwerp

Het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot instelling van een economische zone als bedoeld in de Landsverordening economische zones 2000 strekt tot de instelling van een economische zone aan de Pletterijweg 43 onder de naam E-zone Amicorp.

¹ P.B. 2011, no. 17 (G.T.)

Het ontwerp-landsbesluit bevat vijf paragrafen met 13 artikelen, waarin onder andere de volgende zaken worden geregeld:

- de begripsbepaling (artikel 1);
- de instelling van de economische zone en het gebruik (artikel 2, 3 en 4);
- het eigendom en beperkte rechten (artikelen 5 tot en met 10);
- een bijzondere bepaling (artikel 11); en
- de slotbepalingen (artikel 12 en 13).

3. Standpunten van de Sociaal Economische Raad

3.1 Voorwaarden voor toelating in een E-zone

Conform de memorie van toelichting op de Landsverordening economische zones 2000 wordt met de instelling van economische zones beoogd de economische ontwikkeling van Curaçao te bevorderen. Deze doelstelling van de regering is verankerd in artikel 3 van de Landsverordening economische zones 2000.

Artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 bepaalt dat een onderneming toelating wordt verleend tot een economische zone indien van het door de rechtspersoon uit te oefenen bedrijf verwacht kan worden dat het zal bijdragen tot de economische ontwikkeling van Curaçao:

- a) door de uitbouw van Curaçao als internationaal distributiecentrum door goederen in hoofdzaak naar het buitenland te verhandelen, dan wel als internationaal centrum van dienstverlening door diensten in hoofdzaak aan het buitenland of aan in een economische zone gevestigd bedrijf te verlenen; en
- b) hetzij door stimulering van de instroom van deviezen in Curaçao,
- c) hetzij door directe of indirecte bevordering van de werkgelegenheid.

De SER is van mening dat E-zones, bedoeld om internationale handel te promoten, een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van Curaçao, vooral in de vorm van de instroom van deviezen en in de vorm van afdracht van belasting over de winst.

Om te weten of er inderdaad sprake is van een belangrijke bijdrage aan de economie door ondernemingen toegelaten tot een E-zone, is het van belang om deze bijdrage aan de economie te meten.

In artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 is opgenomen dat indien een bedrijf niet langer voldoet aan de in artikel 3, tweede lid, voor toelating tot een economische zone gestelde eisen, het besluit tot toelating tot de E-zone kan worden ingetrokken. Hieruit vloeit impliciet een rapportageverplichting zijdens de bedrijven gevestigd in een E-zone voort.

Indien niet wordt voldaan aan de rapportageplicht, of indien de overheid de aangeleverde informatie niet analyseert, ontbreekt de noodzakelijke statistische informatie die het economische belang van de E-zones onderbouwt.

In een eerder advies met betrekking tot het instellen van een economische zone in Mahuma (ref.nr. 068/2013-SER d.d. 5 April 2013) heeft de SER gesteld dat, indien een vennootschap eenmaal toegelaten is tot een E-zone gebied, in de praktijk nauwelijks meer wordt gecontroleerd of de vennootschap inderdaad nog voldoet aan de voorwaarden. In betreffend advies heeft de SER tevens geconstateerd dat de vereisten voor toelating van ondernemingen tot een E-zone zoals opgenomen in artikel 3, tweede lid, onderdeel a tot en met c van de Landsverordening economische zones 2000, zodanig zijn dat een onderneming met een beperkte bijdrage aan de economie van Curaçao in principe reeds in aanmerking komt voor toelating. Hierdoor kan in de praktijk de reële bijdrage aan de economische ontwikkeling als gevolg van de aanwezigheid van de onderneming in de E-zone gering zijn.

Ook in het advies van de SER van 14 december 2016 met betrekking tot de instelling van een E-zone Dokmaatschappij (ref.nr. 149/2016-SER) heeft de SER de aandacht van de regering gevraagd voor het toezicht op eenmaal toegelaten vennootschappen tot een E-zone aangaande hun bijdrage aan de economie van Curaçao.

De regering heeft in reactie op het advies van de SER met betrekking tot de instelling van de E-zone Mahuma, in de aan de Staten aangeboden nota van toelichting bij het Landsbesluit instelling E-zone Mahuma, gesteld dat het Ministerie van Economische Ontwikkeling (hierna MEO), als toezichthouder op het beheer en exploitatie van de economische zones, de beheerders van de E-zones jaarlijks om een rapportage verzoekt.

In het kader van onderhavig adviesverzoek heeft de SER het Ministerie van Economische Zaken om een rapportage van de totale bijdrage aan de economie van de totaliteit van bedrijven gevestigd in de verschillende e-zones verzocht, over de afgelopen drie jaar. De SER heeft hierop van het Ministerie van Economische Zaken de beschikbare jaarrapportages van beheerders van de E-zones ontvangen.

De SER constateert dat het Ministerie wel jaarrapportages van enkele beheerders van E-zones ontvangt, doch niet van alle beheerders, en dat er vervolgens geen analyse plaats heeft gevonden van de totale bijdrage aan de economie van de totaliteit van de bedrijven gevestigd in de verschillende E-zones.

Ook in het kader van het instellen van de E-zone Amicorp vraagt de SER wederom de aandacht van de regering voor het toezicht door het Ministerie van Economische Zaken op het daadwerkelijk indienen van de jaarlijkse rapportage door de beheerders van de E-zone. De SER dringt aan op een jaarlijkse openbaarmaking van de totale bijdrage aan de economie van de totaliteit van bedrijven gevestigd in de verschillende E-zones door het Ministerie van Economische Zaken.

Daarbij is de SER van mening dat benchmarking met jurisdicties, die eveneens fiscale faciliteiten voor internationale distributie van goederen of dienstverlening aanbieden, inzicht kan bieden in de concurrentiepositie van Curaçao op het gebied van economische zones.

De SER heeft in beide recente adviezen met betrekking tot de instelling van een E-zone ook voorgesteld om aan de ondernemingen die toegelaten worden tot een E-zone, concrete eisen te stellen aan hun minimale bijdrage in reële zin aan de economie van Curaçao. In het kader van het aanscherpen van deze eisen, is door de Regering in de nota van toelichting van het Landsbesluit instelling E-zone Mahuma gesteld, dat de regering voornemens is om de Landsverordening economische zones 2000 hiertoe te wijzigen.

De SER constateert dat tot op heden geen voorstellen tot wijziging van de Landsverordening economische zones 2000 met betrekking tot concrete eisen voor ondernemingen, betreffende de minimale bijdrage aan de economie van Curaçao, om toegelaten te worden tot een E-zone, bekend zijn bij de SER.

De SER dringt er bij de regering op aan om de voorgenomen aanscherping van de toelatingseisen opgenomen in artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 alsnog te doen geschieden.

De SER is hierbij van mening dat de verscherpte toelatingseisen afgebakend moeten zijn met cijfers, zodat eventuele willekeur bij de beoordeling van aanvragen tot het instellen van een E-zone wordt voorkomen.

De SER verwijst hierbij naar de voorwaarden met betrekking tot substance (aanwezigheid) zoals vastgelegd in de Exportfaciliteit, een relatief nieuwe fiscale regeling die in 2014 is ingevoerd voor internationaal opererende bedrijven en een alternatief biedt aan bedrijven die momenteel nog gebruik maken van de voor de offshore geldende overgangsregeling (tot 1 januari 2020). De exportfaciliteit is ook toegankelijk voor nieuw toetredende exportvennootschappen. Het effectieve winstbelastingtarief van de Exportfaciliteit is 3,2%. Het bedrijf moet over voldoende substance beschikken. Bij de Exportfaciliteit geldt een iets

hoger winstbelastingtarief dan bij de E-zone. Daarentegen hoeft vestiging niet plaats te vinden op specifieke locaties (E-zone locaties) op Curaçao, waardoor de vestigingskosten lager kunnen zijn.

3.2 Verwachte bijdrage aan de economische ontwikkeling

De regering stelt op pagina 1 van de nota van toelichting behorende bij het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot instelling van een economische zone Amicorp dat Keystone Property Development N.V., het bedrijf dat de instelling van de E-zone aanvraagt, ervan uitgaat een bijdrage te kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van Curaçao. De E-zone zal beheerd worden door Amicorp E-Zone Services B.V. In de nota van toelichting wordt gemeld dat Amicorp een belangrijke speler is in zowel de lokale als de internationale markt op het gebied van de Trust en in staat is om diverse klanten voor het E-zone gebied te kunnen aantrekken welke zowel direct als indirect de economische ontwikkeling van Curaçao zal stimuleren.

In het businessplan van Amicorp E-Zone services B.V. zijn op pagina 5 prognoses opgenomen voor de jaren 2016 tot en met 2018 met betrekking tot het aantal bedrijven dat een ruimte huurt in de E-Zone Amicorp en de te verwachten inkomsten daaruit. Amicorp verwacht dat het aantal bedrijven dat ruimte huurt zal groeien van 10 in het eerste jaar naar 30 in het derde jaar.

De groei van het aantal bedrijven is volgens Amicorp E-Zone Services B.V. een gevolg van de toenemende vraag van rechtspersonen naar een vestigingsplaats in de zogenaamde onshore en midshore jurisdicties, in plaats van in offshore jurisdicties. Deze toenemende vraag is op zijn beurt weer een gevolg van de veranderende internationale verhoudingen en voorwaarden aangaande belastingfaciliteiten.

Teneinde belastingontwijking door bedrijven en individuen via fiscale structuren in offshore jurisdicties te bestrijden hebben de OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), de FATF (Financial Action Task Force) en de EU (European Union) in de nasleep van de wereldwijde financiële crisis aanbevelingen, standaarden, voorschriften en actieplannen met betrekking tot tax compliance, transparantie en uitwisseling van informatie voor belastingdoeleinden uitgegeven en voorgeschreven.

Deze standaarden en voorschriften hebben een verandering teweeggebracht in de wijze waarop bedrijven en individuen hun internationale zaken, handel en investeringen regelen.

In de onshore en midshore jurisdicties zijn voornoemde standaarden en voorschriften vastgelegd in nationale wetgeving, regulering en verordeningen. Midshore jurisdicties (zoals Curaçao, Singapore, Hong Kong, Ierland, en Malta) voldoen aan de jaarlijkse rapportage voorwaarden, voorwaarden voor substance en betaling van belastingen.

Ook de nieuwe Belastingovereenkomst tussen Nederland en Curaçao (Tax Agreement between The Netherlands and Curaçao-TANC), die vanaf 1 januari 2016 effectief is, verschaft mogelijkheden om internationaal, tegen een gunstig belastingtarief, te opereren en tegelijkertijd te voldoen aan de internationaal voorgeschreven compliance en substance vereisten.

Het businessplan laat niet zien dat er investeringen worden gedaan (deze zijn immers al gedaan met de bouw van het kantoorpand AMIDOS) en maakt duidelijk dat het Amicorp vooral om inkomsten uit de verhuur van kantoorfaciliteiten gaat en om de levering van diensten aan de in de E-zone gevestigde klanten. Volgens het businessplan zal de economie van Curaçao profijt hebben van de instelling van de E-zone in de vorm van een toename van directe arbeidsplaatsen bij de bedrijven die gebruik maken van de E-zone en

van indirecte arbeidsplaatsen in de vorm van ondersteunende diensten aan die bedrijven. Daarbij zullen, volgens het businessplan, de belastinginkomsten, zowel uit de winst van de bedrijven als van de salarissen van de werknemers, toenemen. De baten voor de Curaçaose gemeenschap worden naar de opvatting van de SER echter onvoldoende nader geconcretiseerd.

3.2.1 Intentieverklaringen van tot de E-zone toe te laten bedrijven

In het businessplan stelt Amicorp E-Zone Services B.V. dat grote en middelgrote bedrijven zullen worden aangetrokken die momenteel in offshore jurisdicties opereren maar die met betrekking tot de nieuwe vereisten op het gebied van belastingfaciliteiten op zoek zijn naar midshore jurisdicties waar vanuit zij kunnen opereren. Amicorp E-Zone Services B.V. stelt dat reeds een aantal van dit soort bedrijven is aangetrokken.

Uit het door Keystone Property Development N.V. ingediende aanvraagformulier voor de instelling van de locatie als economische zone en de aanwijzing van een E-zone beheerder blijkt dat twee vennootschappen aan Amicorp hebben aangegeven dat zij naar de E-zone van Amicorp verhuizen zodra deze ingesteld is. Het betreft twee cliënt vennootschappen die worden bestuurd door Amicorp, namelijk Cargoguide Corporation B.V. en Lifemiles B.V. Deze twee bedrijven zijn reeds in een E-zone gevestigd waar Amicorp E-Zone services B.V. niet de beheerder is.

Voor wat betreft deze twee bedrijven gaat het dus uitsluitend om een fysieke verhuizing van bedrijven die reeds gebruik maken van de faciliteiten van een E-zone hetgeen naar het oordeel van de SER geen extra voordeel oplevert voor de economie van Curaçao.

3.2.2 Prognose aantal klanten

In het aanvraagformulier voor de aanwijzing als E-zone beheerder staat dat, naast de twee hierboven genoemde vennootschappen, vier cliënten hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in een E-zone vennootschap, waarmee volgens de aanvrager in het eerste jaar voor meer dan de helft van de beoogde E-zone oppervlakte al concrete belangstelling is van klanten.

In het businessplan van Amicorp E-Zone services B.V. stelt Amicorp te verwachten dat het aantal bedrijven dat ruimte huurt in de E-zone in drie jaar zal groeien van 10 naar 30.

In het aanvraagformulier voor de instelling van de locatie als economische zone staat dat de units zullen variëren in oppervlakte van circa 10 m² tot circa 30 m² (of kleiner indien de cliënt dat wenst). Met een totale oppervlakte van 218,3 m² van de beoogde E-zone en een gemiddelde oppervlakte van circa 20 m² impliceert dit dat er voor ongeveer 10 bedrijven ruimte is.

In de door ROP gewaarmerkte plattegrond van de eerste verdieping van het AMIDOS gebouw zijn in totaal 10 kantoor-units ingetekend.

De SER plaatst vraagtekens bij de mogelijkheid de beoogde groei tot 30 bedrijven op de huidige oppervlakte van de E-zone te realiseren, waarbij tevens sprake is van enige reële economische aanwezigheid. Ten gevolge hiervan zullen ook de verwachte inkomsten en bijdrage aan de economie van Curaçao lager uitvallen dan in het businessplan geschetst.

Hoewel Amicorp in de sector financiële dienstverlening een internationaal bekend merk is en in staat kan zijn om voldoende bedrijven aan te trekken, is volgens de SER op basis van de beschikbare informatie voorsnog onvoldoende duidelijk welke bedrijven zullen worden

aangetrokken en ontbreekt een overzicht met –een schatting van- het toenemende aantal arbeidsplaatsen, deviezen, en/of belastinginkomsten.

In artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 is bepaald dat een onderneming toelating wordt verleend tot een economische zone indien van het door de rechtspersoon uit te oefenen bedrijf, verwacht kan worden dat een bijdrage wordt geleverd aan de economische ontwikkeling van Curaçao.

De SER vraagt aandacht voor het feit dat de invulling van het vereiste in artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening E-zones, namelijk de bijdrage aan de economische ontwikkeling van Curaçao, op basis van de huidige ingediende aanvraag onvoldoende duidelijk is.

3.3 Met betrekking tot de aanvraagprocedure

De SER heeft geconstateerd dat de doorlooptijd van aanvragen tot instelling van een e-zone in het algemeen lang is. In het geval van Amicorp dateert de eerste aanvraag van 30 november 2015. Hoewel de SER geen oordeel wenst uit te spreken over de oorzaak van de lange behandelingstermijn, is de SER van mening dat, ter bevordering van het investeringsklimaat, de doorlooptijd van een aanvraag tot aan de afgifte van de vergunningen redelijk moet zijn.

De SER geeft de regering in overweging om bij de beoordeling van een aanvraag tot instelling van een locatie als economische zone en aanwijzing van een E-zone beheerder een behandeltermijn van maximaal 90 dagen te hanteren.

Tevens geeft de SER de regering in overweging om de indiening van stukken te vergemakkelijken door dit ook op digitale wijze mogelijk te maken en de eis tot het indienen van meervoudige kopieën te laten vervallen.

3.4 Redactionele opmerkingen

In het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera, staat in artikel 2, eerste lid, dat het kadastrale aangeduide perceel plaatselijk bekend staat als het “Amicorp gebouw”.

In de correspondentie betreffende de aanvragen tot instelling locatie als economische zone door Keystone Development N.V. en tot de aanwijzing van een E-zone beheerder door Amicorp groep wordt het gebouw omschreven als het zijnde het “KeyDos gebouw” (het nieuwe kantoorgebouw) aan de Pletterijweg 43.

Op de door ROP gewaarmerkte plattegrond van de eerste verdieping van de in te stellen E-zone is de naam van het gebouw “AMIDOS”.

De SER vraagt aandacht voor het hanteren van een eenduidige benaming van het gebouw waarin de E-zone gehuisvest zal worden.

4. Financiële implicaties

In het in het adviesverzoek gevoegde businessplan van Amicorp E-Zone Services B.V. wordt uitgegaan van een tiental opererende bedrijven in het eerste jaar. De aan te trekken bedrijven zouden qua winstmarge vergelijkbaar zijn met het bedrijf Lifemiles B.V. De winst van Lifemiles B.V. vóór belastingafdracht is volgens de gegevens in voornoemd businessplan 80 miljoen Amerikaanse Dollar (USD) per jaar.

Uit eigen berekeningen van de SER blijkt dat de acht nog aan te trekken bedrijven –twee bedrijven functioneren immers al binnen een E-zone en dragen dus al belasting af- met een

totaalwinst van 640 miljoen USD en een winstbelasting van 2% in totaal jaarlijks een bedrag van 12,8 miljoen USD (omgerekend ruim 23 miljoen NAf.) aan de Staatskas kunnen toevoegen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de bedrijven ieder inderdaad een jaarlijkse winst (vóór belastingafdracht) van 80 miljoen USD behalen.

De SER is van oordeel dat een toegenomen jaarlijkse winstbelasting van 23 miljoen NAf. niet onaanzienlijk is en dat de toename van de inkomsten uit winstbelasting het potentieel belang van de instelling van E-zones voor het Land onderschrijft.

De belastingafdracht uit winst uit verhuur van de E-zone bedraagt op grond van de gegevens uit het businessplan aanzienlijk minder, namelijk 920 USD in het eerste jaar.

In het businessplan van Amicorp E-Zone Services B.V. wordt, hoewel niet nader gekwantificeerd, nadrukkelijk gesteld dat er sprake zal zijn van een toename van zowel de directe als de indirecte werkgelegenheid ten behoeve van de ondersteuning van de in de E-zone gevestigde bedrijven op allerlei gebieden. Over de te verwachten belastingafdracht als gevolg van af te dragen belastingen door personeel dat direct of indirect werkzaamheden verricht voor de E-zone, ontbreken in het businessplan echter gegevens. Eveneens ontbreken gegevens over de te verwachten deviezenaanname. Naar beide wordt in de aanvraag voor de E-zone wel gerefereerd, maar beide worden evenmin onderbouwd door cijfers.

Artikel 11 van de Landsverordening comptabiliteitsvoorschriften Curaçao (A.B. 2010 no. 87) bepaalt dat in de toelichting bij het ontwerp van een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, een afzonderlijk onderdeel opgenomen wordt waarin de financiële gevolgen voor en de dekking door het Land worden gemeld. In de bij de Landsverordening comptabiliteitsvoorschriften behorende memorie van toelichting staat vermeld dat met artikel 11 wordt beoogd dat er zorgvuldig naar de financiële effecten van nieuwe wet- en regelgeving gekeken wordt, waarbij zowel met de baten als met de lasten rekening wordt gehouden.

In de brief van het Ministerie van Financiën van 15 december 2016 met betrekking tot de instelling Amicorp als E-zone gebied wordt gesteld dat "Aan de instelling van de Pletterijweg 43 als economische zone geen negatieve financiële consequenties verbonden zijn". Tevens wordt in de brief vermeld "dat de instelling wel een bijdrage zal leveren tot de economische ontwikkeling van Curaçao door a) de uitbouw van Curaçao als internationaal centrum van dienstverlening door diensten in hoofdzaak aan het buitenland of aan een in economische zone gevestigd bedrijf te verlenen, b) stimulering van deviezeninstroom en c) directe en/of indirecte bevordering van de werkgelegenheid".

In deze brief zijn de positieve financiële consequenties echter niet cijfermatig onderbouwd.

In de financiële paragraaf van de nota van toelichting bij het aan de SER ter advisering aangeboden onderhavige ontwerp-landsbesluit is uitsluitend opgenomen dat het Ministerie van Financiën heeft aangegeven dat aan de instelling van de E-Zone Amicorp geen negatieve gevolgen verbonden zijn. Over de positieve gevolgen van de instelling van de E-zone Amicorp is niets opgenomen, terwijl die er, zoals uit de voornoemde brief van het Ministerie van Financiën van 15 december 2016 valt op te maken, wel zijn.

De SER constateert derhalve dat de financiële paragraaf niet is ingevuld zoals voorgeschreven staat in de comptabiliteitsvoorschriften Curaçao.

Onder verwijzing naar de hierboven genoemde wetgeving en de onvolledige financiële paragraaf in de nota van toelichting behorende bij het landsbesluit, houdende algemene

maatregelen, tot instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp), dringt de SER er bij de regering op aan de financiële consequenties van de instelling van de E-zone Amicorp nader uiteen te zetten in de nota van toelichting, waarbij zowel de baten- als de lastenzijde worden meegenomen.

Op basis van een kosten-batenanalyse kan vervolgens een objectieve overweging worden gemaakt of het instellen van de E-zone Amicorp financiële voordelen biedt voor het Land Curaçao.

5. Conclusie

Op 1 maart 2017 heeft de Sociaal Economische Raad (SER) een adviesverzoek ontvangen betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekkende tot de instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp), als bedoeld in de Landsverordening economische zones 2000, P.B. 2011, no. 17 (G.T.) (Zaaknummer 2015/059325, ref. nr. 028/2017-SER).

De Landsverordening economische zones 2000 beoogt de economie van Curaçao een impuls te geven middels het instellen van verschillende E-zones.

De SER adviseert positief met betrekking tot de instelling van de E-zone Amicorp, maar veroorlooft zich de volgende opmerkingen met betrekking tot de instelling van E-zones in het algemeen en met betrekking tot de instelling van de E-zone Amicorp in het bijzonder.

Met betrekking tot het economische belang van E-zones

De SER is van mening dat E-zones een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van Curaçao, vooral in de vorm van de instroom van deviezen en in de vorm van afdracht van belasting over de winst.

Om te weten of er inderdaad sprake is van een belangrijke bijdrage aan de economie door ondernemingen toegelaten tot een E-zone, is het van belang om deze bijdrage aan de economie te meten.

De SER heeft geconstateerd dat het Ministerie wel jaarrapportages van enkele beheerders van E-zones ontvangt, doch niet van alle beheerders, en dat er vervolgens geen analyse plaats heeft gevonden van de totale bijdrage aan de economie van de totaliteit van de bedrijven gevestigd in de verschillende E-zones.

Indien niet wordt voldaan aan de rapportageplicht, die voortvloeit uit artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000, of indien de overheid de aangeleverde informatie niet analyseert, ontbreekt de noodzakelijke statistische informatie die het economische belang van de E-zones onderbouwt.

De SER dringt aan op een jaarlijkse openbaarmaking van de totale bijdrage aan de economie van de totaliteit van bedrijven gevestigd in de verschillende E-zones door het Ministerie van Economische Zaken.

Daarbij is de SER van mening dat benchmarking met jurisdicties, die eveneens fiscale faciliteiten voor internationale distributie van goederen of dienstverlening aanbieden, inzicht kan bieden in de concurrentiepositie van Curaçao op het gebied van economische zones.

De SER heeft in recente adviezen met betrekking tot de instelling van een E-zone ook voorgesteld om aan de ondernemingen die toegelaten worden tot een E-zone, concrete eisen te stellen aan hun minimale bijdrage in reële zin aan de economie van Curaçao. In het kader van het aanscherpen van deze eisen, is door de Regering in de nota van toelichting van het Landsbesluit instelling E-zone Mahuma gesteld, dat de regering voornemens is om de Landsverordening economische zones 2000 hiertoe te wijzigen.

De SER constateert dat tot op heden geen voorstellen tot wijziging van de Landsverordening economische zones 2000 met betrekking tot concrete eisen voor ondernemingen, betreffende de minimale bijdrage aan de economie van Curaçao, om toegelaten te worden tot een E-zone, bekend zijn bij de SER.

De SER dringt er bij de regering op aan om de voorgenomen aanscherping van de toelatingseisen opgenomen in artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 alsnog te doen geschieden.

Met betrekking tot de doorlooptijd van aanvragen

De SER heeft geconstateerd dat de doorlooptijd van aanvragen tot instelling van een e-zone in het algemeen lang is.

De SER is van mening dat, ter bevordering van het investeringsklimaat, de doorlooptijd van een aanvraag tot aan de afgifte van de vergunningen redelijk moet zijn.

De SER geeft de regering in overweging om bij de beoordeling van een aanvraag tot instelling van een locatie als economische zone en aanwijzing van een E-zone beheerder een behandeltermijn van maximaal 90 dagen te hanteren.

Tevens geeft de SER de regering in overweging om de indiening van stukken te vergemakkelijken door dit ook op digitale wijze mogelijk te maken en de eis tot het indienen van meervoudige kopieën te laten vervallen.

Met betrekking tot het economisch belang van de instelling van de E-zone Amicorp

Hoewel Amicorp in de sector financiële dienstverlening een internationaal bekend merk is en in staat kan zijn om voldoende bedrijven aan te trekken, is volgens de SER op basis van de beschikbare informatie vooralsnog onvoldoende duidelijk welke bedrijven zullen worden aangetrokken en ontbreekt een overzicht met –een schatting van- het toenemende aantal arbeidsplaatsen, deviezen, en/of belastinginkomsten.

In artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening economische zones 2000 is bepaald dat een onderneming toelating wordt verleend tot een economische zone indien van het door de rechtspersoon uit te oefenen bedrijf verwacht kan worden dat een bijdrage wordt geleverd aan de economische ontwikkeling van Curaçao.

De SER vraagt aandacht voor het feit dat de invulling van het vereiste in artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening E-zones, namelijk de bijdrage aan de economische ontwikkeling van Curaçao, op basis van de huidig ingediende aanvraag en op basis van het ingediende business plan onvoldoende duidelijk is.

Uit eigen berekeningen van de SER blijkt dat de acht nog aan te trekken bedrijven –twee bedrijven functioneren immers al binnen een E-zone en dragen dus al belasting af- met een totaalwinst van 640 miljoen USD en een winstbelasting van 2% in totaal jaarlijks een bedrag van 12,8 miljoen USD (omgerekend ruim 23 miljoen NAf.) aan de Staatskas kunnen toevoegen. De SER is van oordeel dat een toegenomen jaarlijkse winstbelasting van 23 miljoen NAf. niet onaanzienlijk is en dat de toename van de inkomsten uit winstbelasting het potentieel belang van de instelling van E-zones voor het Land onderschrijft.

Met betrekking tot de financiële implicaties

Artikel 11 van de Landsverordening comptabiliteitsvoorschriften Curaçao (A.B. 2010 no. 87) bepaalt dat in de toelichting bij het ontwerp van een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, een afzonderlijk onderdeel opgenomen wordt waarin de financiële gevolgen voor en de dekking door het Land worden gemeld. In de bij de Landsverordening comptabiliteitsvoorschriften behorende memorie van toelichting staat vermeld dat met artikel 11 wordt beoogd dat er zorgvuldig naar de financiële effecten van nieuwe wet- en regelgeving gekeken wordt, waarbij zowel met de baten als met de lasten rekening wordt gehouden.

In de financiële paragraaf van de nota van toelichting bij het aan de SER ter advisering aangeboden onderhavige ontwerp-landsbesluit is uitsluitend opgenomen dat het Ministerie van Financiën heeft aangegeven dat aan de instelling van de E-Zone Amicorp geen negatieve gevolgen verbonden zijn. Over de positieve gevolgen van de instelling van de E-

zone Amicorp is niets opgenomen, terwijl die er, zoals uit de brief van het Ministerie van Financiën van 15 december 2016 met betrekking tot de instelling Amicorp als E-zone gebied valt op te maken, wel zijn.

De SER constateert derhalve dat de financiële paragraaf niet is ingevuld zoals voorgeschreven staat in de comptabiliteitsvoorschriften Curaçao.

Onder verwijzing naar de hierboven genoemde wetgeving en de onvolledige financiële paragraaf in de nota van toelichting behorende bij het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot instelling van een economische zone te Parera (E-Zone Amicorp), dringt de SER er bij de regering op aan de financiële consequenties van de instelling van de E-zone Amicorp nader uiteen te zetten in de nota van toelichting, waarbij zowel de baten- als de lastenzijde worden meegenomen.

Op basis van een kosten-batenanalyse kan vervolgens een objectieve overweging worden gemaakt of het instellen van de E-zone Amicorp financiële voordelen biedt voor het Land Curaçao.

Namens de Sociaal Economische Raad,

De fungerend Voorzitter,

mr. J.H. Jacobs

De plaatsvervangend Secretaris,

mw. mr. M. Dall